

er den, at Nævningerne blive et bevidst indgaaende Led af Folkets Deltagelse i Retshaandhævelsen. Ved Nævningeinstitutionen faa vi alle en Følelse af, at enhver af os kan faa det Hverv at blive kaldet til Deltagelse i Retsafgørelsen, rent almindelig borgerligt, og det er da noget helt andet, at man laver en Domstol, hvor Ting skulle behandles, som de almindelige Domstole ikke maa behandle. Altsaa, man vil have en særlig Domstol i Erkendelse af, at der skal handles efter andre Forudsætninger end dem, som gælde for den almindelige Retspleje. Man laver en Specialret, hvor det gejstlige Element maa optage noget af det juridiske og omvendt. Det Forhold kan aldeles ikke sammenstilles med Forholdet, naar Nævninger deltage i Paakendelsen af en Sag.

Berg: Det ærede Medlem for Holbæk (Fogtmann) lyste efter mig før. Jeg skal sige til hans Underretning, at jeg har været til Stede i Salen under hele Mødet, ligesom det er min Sædvane, saa vidt det er mig muligt, at være til Stede her i Møderne. Det ærede Medlem spurgte mig, hvad det var, jeg havde henstillet til Udvalget i Gaar. Jeg skal sige ham, at jeg henstillede at tage tilbage Ændringen om de gejstlige Retter. Jeg gjorde det, fordi det forekom mig at være naturligt, at Tinget lod dette Spørgsmaals Behandling ligge, indtil den bebudede Reform var kommen fra Kultusministerens Side, og jeg fandt, at en saadan Stilling fra Udvalgets Side vilde være ganske i Analogi med den Stilling, som Udvalget har indtaget over for Spørgsmaalet om de militære Retter. Endelig sagde det ærede Medlem til mig, at jeg kunde jo nok lide, at Udvalget vilde gøre dette, thi det skulde da give mig en nemmere Stilling nede i Frederikssundskredsen. Jeg skal sige til det ærede Medlem, og jeg haaber, han skal faa Lejlighed til, hvis vi i længere Tid skulle være Kolleger, at iagttage dette ogsaa i Fremtiden, at jeg vil altid indtage en Stilling, som jeg mener at kunne forsvare, og det hvad enten jeg staar i Frederikssundskredsen eller f. Eks. nede i Holbækskredsen.

Høgsbro: Der er tre Punkter i det foreliggende Afsnit, hvor jeg er i Mindretal, og som jeg derfor ønsker at gøre et Par Bemærkninger om. Det første Punkt er det, som vedrører Politiets Ordning. Der har jeg imidlertid den Glæde at have den ærede Ordfører for dette Afsnit ved min Side, saa jeg skal derom nøjes med

at gøre en eneste Henstilling, som jeg beder ærede Medlemmer om at lægge sig paa Sinde, inden vi gaa til Afstemning. Det er ikke blot den Ting, som her bør tages i Betragtning, der blev fremhævet saa stærkt af det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (Fogtmann), nemlig, at den Grænse for Ministerens Frihed, som foreligger i hans Forslag, er en *Maksimumsgrænse*. Det var nu ikke rigtigt, naar det ærede Medlem sagde, at det var en Grænse, som „han selv har fastsat“. Det maa ikke glemmes, at det er den Grænse, Kommissionen har fastsat som mindste Maal, som han binder sig til som *Maksimumsgrænse*. Men jeg siger, det er ikke blot denne Ting, man bør berolige sig med, naar Spørgsmaalet er om at stemme for Ministerens Forslag, altsaa mod Flertallets Forslag, hvad jeg agter at gøre. Men der er ogsaa en anden. Det er den, at den Frihed, som Ministeren ønsker, forbeholder han sig kun i et Tidsrum af 5 Aar. Det er det, jeg særlig vil bede ærede Medlemmer lægge sig paa Sinde. Naar saavel det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds som det ærede Medlem for Middelfart (Slengerik) i Gaar henviste til, at man burde stole paa, at Befolkningen selv havde den fornødne Forstaaelse og Interesse for sin Retspleje og Retssikkerhed, nærer jeg fuldt ud den samme Tro. Men jeg tror nok, og det gør jeg med den Erfaring, jeg har for, hvor vanskeligt det er overhovedet at faa Folk til at forstaa denne ny Retspleje, at det vil tage nogen Tid, og at Befolkningen maa se den i Virksomhed, se dens gode Sider, men ogsaa se, hvad der kræves for at stille disse gode Sider i den rette Belysning, før de faa den rette Forstaaelse af, hvilke Midler der kræves til at føre den ny Retspleje igennem. Netop derfor synes jeg, der kan være noget i, som den ærede Minister hævder, at den første Tid, i 5 Aar, maa han, som bærer Hovedansvaret — det kan jo ikke nægtes, hvorledes man end ser paa Sagen — have en vis Frihed, men kun i de 5 Aar begærer han den. I det Øjeblik de ere udløbne, ligger det hele i Befolkningens Haand, som de ærede Medlemmer ville have.

Kun dette vil jeg sige angaaende dette Punkt, idet jeg venter, at den ærede Ordfører i øvrigt vil tage sig deraf. — Paa de to andre Punkter, hvor jeg ikke tilhører Flertallet, har jeg ikke den Glæde at have den ærede Ordfører ved min Side. Jeg vil da om det første af disse Punkter, de gejstlige Retter, tillade mig to Bemærk-